

КУЧ — АДОЛАТДА

2014 йил
1 август,
жума
№ 31 (492)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

http://www.oliysud.uz

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга бахшида, гўзал Ўзбекистоним!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ВА НАФАҚАЛАР МИҚДОРНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика аҳолиснинг даромадлари ва турмуш даражасини янада муттасил ошириб бориш, фуқароларга ижтимоий мададни кучайтириш мақсадида:

1. 2014 йилнинг 1 сентяб-ридан бошлаб бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ҳамда нафақалар миқдори ўрта ҳисобда 1,12 баравар оширилсин.

2. 2014 йилнинг 1 сентяб-ридан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида энг кам:

иш ҳақи — ойига 107 635 сўм;

ёшга доир пенсиялар — ойига 210 525 сўм;

болалиқдан ногиронларга бериладиган нафақа — ойига 210 525 сўм;

зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа ойига 129 180 сўм миқдорига белгилансин.

3. Белгилаб қўйилсинки, иш ҳақи ҳамда пенсияларга қўшилган устама ва қўшимча ҳақларнинг барча турлари, энг кам иш ҳақига нисбатан белгиланган компенсация ва бошқа туловлар 2014 йилнинг 1 сентяб-ридан бошлаб мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, бюджетдан молияланадиган ташкилот ҳамда муассасалар би-

лан биргаликда пенсиялар, стипендиялар ҳамда бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг лавозим маошлари миқдорини мазкур Фармон қонд-ларидан келиб чиққан ҳолда ўз вақтида қайта ҳисоблаб чиқишни таъминласин.

5. Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафақалар ва стипендияларнинг оширилиши билан боғлиқ сарф-харажатлар республика Давлат бюджети ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилсин.

Хўжалик ҳисобидаги корхона ва ташкилотлар 2014 йилнинг 1 сентяб-ридан бошлаб мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақига мувофиқ, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва меҳнат сарфини камайтириш ҳисобига иш ҳақи миқдорини оширсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 2 декабрдаги ПФ-4582-сонли Фармони (6-банди истисно қилинган ҳолда) 2014 йилнинг 1 сентяб-ридан ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

8. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Жойларга сайловчилар, фуқаролар билан мунтазам учрашиб турамиз. Улар биз билан нафақат ҳаёт тарзигаги ўзгаришлар, балки юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар, амалий саъй-ҳаракатлар ҳақида ҳам апрофлича фикр алмашадилар. Мулоқот чоғида жиддий бир тенденцияни кузатишимиз мумкин. Бундан ўн йиллар аввал аҳоли билан учрашганимизда, суҳбат мавзуси асосан турмушдаги маиший масалалар апрофлича бўларди. Эндиликда эса, мулоқот мавзуси, миқёси янада кенгайиб, одамларимиз юртимиз тараққиёти, демократик ислохотларнинг навбатдаги босқичлари, жамиятни янгилашнинг асослари ҳақида сўз юртишимизга, муҳими, уларда апрофлича бўлаётган воқеликларга сертаклик билан қараш, яъни дахлдорлик ҳисси шаклланмоқда.

ВАТАН — МУҚАДДАС, ИНСОН ҚАДРИ УЛУҒ

Эътиборли томони, юр-дошларимиз бугунги тинч, осойишта кунларга шукроналик, фидойилик, фахрланиш туйғуси билан яшаёт-тир.

Президентимизнинг яқинда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма уч йиллик байра-мига тайёргарлик кўриш ва

уни ўтказиш тўғрисида"ги қароридан алоҳида қайд этилганидек, мустақиллик йилларида эришилаётган ютуқларимизнинг асосий омиллари мезонини, аввало, халқимизнинг дунёқараши, одамларимизнинг сиёсий онги ва тафаккури ўзгариб, фуқаролик фаоллиги тобора кучайиб бораётгани билан боғлиқдир. Шунини ало-

ҳида қайд этиш керакки, мамлакатимизда истиқлол йилларида амалга оширилган ислохотларнинг миллий концепцияси — тараққиёт-мизнинг "ўзбек модели" негизида инсон ва унинг ман-фаатлари устувор қадрият сифатида белгилаб олин-иб, жамият ҳаётида кечган ўз-гаришларнинг барчаси айнан мана шу эзгу мақсадга,

яъни Ўзбекистон халқининг фаровон турмушини таъ-минлашга йўналтирилди. Бу саъй-ҳаракатлар, пировар-дида, кишилик жамияти ўз олдига қўяётган Мингйил-лик ривожланиш мақсадла-ридек эзгу дастурларнинг барча қирраларини қамраб олди ва эътиборли жиҳати, дастурнинг қатор йўналиш-лари бўйича Ўзбекистон

илғор мамлакатлар қатори-дан жой эгаллади. Биргина мисол, бугун дунёнинг кат-та қисмида аҳоли саводхон-лиги глобал муаммо бўлиб турган бир пайтда, юртимиз бу борада қарийб юз фоиз-лик кўрсаткичи билан халқ-аро ҳамжамиятга ўрнатил-ган бўлмоқда ва намуна сифати-да кўрсатилмоқда. (Давоми иккинчи бетда)

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2014 йил 31 июль

Qonun ijodkorligi

Ташувчининг фуқаролик жавобгарлиги ва мажбурий суғурта

бу борадаги қонуний асослар янада такомиллаштирилмоқда

Маълумки, амалдаги қонунчилигимиз, хусусан, Фуқаролик кодексига кўра, мамлакатимизда белгиланган манзилга еتكанида чоғида йўловчиларнинг ҳаёти ёки соғлиғига шикаст етказилганлиги ҳамда юк ёки багаж йўқолганлиги, кам чиққанлиги ва юкларга шикаст етказилганлиги, шу жумладан, уларнинг бузилганлиги учун ташувчи жавобгар ҳисобланади. (Давоми учинчи бетда)

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида барча соҳада бўлгани каби банк-молия тизимида ҳам барқарор ўсиш суръатларига эришилмоқда. Хусусан, банк тизими капиталлашувини ошириш бўйича амалга оширилган мақсадли чора-тадбирлар туфайли банклар жами капитал охириги беш йилда 3,5 баробар, 2013 йилда 2000 йилга нисбатан 46 баробар кўпайди.

Глобал молиявий-иқтисодий инқироз молия бозоридан янги муаммоларни юзага келтирди. Инқироз шароитида аксарият ривожланган давлатларда қайтарилмай-

диган ва муддати ўтган кредитлар муаммоси чуқурлашиб бормоқда. Натижада тижорат банклари бўла-жак йўқотишларни инобатга олган ҳолда, ўз маблағи ҳисобидан те-

гишли захиралар миқдорини оширишга мажбур бўлмоқда.

Президентимиз Ислам Каримов томонидан илгари сурилган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлан-тириш концепциясида амалга оширилаётган бозор ислохотларининг суръати ва мантқиқий талабларидан келиб чиққан ҳолда, эркин бозор иқтисодиёти муносабатларини янада ривожлантиришга хизмат

қиладиган бир қатор қонунлар қабул қилиш вазифаси белгилаб берилди.

Ўзбекистон Республикасининг "Гаров реестри тўғрисида"ги қонун шунлар жумласидандир. Мамлакатимизда банк хизматла-ри инфратузилмасини такомил-лаштиришга йўналтирилган маз-кур қонун 2013 йил 23 октябрда қабул қилиниб, жорий йилнинг 1 июлидан қучга кирди.

(Давоми учинчи бетда)

Мамлакатимизда фуқароларнинг Конституция ва қонунларда белгиланган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг амалда самарали таъминланаётгани жамиятимизда қонун устуворлиги ва адолат барқарорлигига хизмат қилмоқда. Бу борада адлия идоралари томонидан ҳам зарур чора-тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Qonun ko'magi

Ҳар бир мурожаат эътиборда

Жумладан, Сурхондарё вилояти адлия божқармаси томонидан жорий йилнинг ўтган олти ойи давомида фуқароларнинг ҳуқуқ ва ман-фаатларини ҳимоя қилиш мақсадида судларга 30 та

даъво аризаси, тегишли идораларга эса, аниқланган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш тўғрисида 34 та тақдимнома киритил-ди. (Давоми иккинчи бетда)

Аввало шунини айтиш жоизки, фуқаролик ишлари бўйича судларда одил судловни амалга ошириш, низоларни қонуний ҳал этиш, бузилган ҳуқуқларни тиклаш судьялар ва суд тизими ходимларидан алоҳида билим, малака ва диққат-эътиборни талаб этади. Бунда иш юзасидан тўпланган далилларни текшириш, гувоҳларни ишда иштирок этишга жалб этиш, экспертиза тайинлаш каби чора-тадбирлар муайян миқдордаги чиқимларни тақозо қилади.

Айтиш жоизки, фуқаровий низоларни ҳал этиш чоғида сарфланадиган маблағлар-

Huquqiy ma'rifat

Давлат божи у қандай тартибда ундирилади?

нинг маълум бир қисми иш-дан манфаатдор шахслар то-монидан қопланади ва улар суд ҳаражатлари деб номла-нади.

Фуқаролик ишлари бўйича суд ҳаражатлари давлат божи ва ишни кўриш билан боғлиқ чиқимлардан иборатдир. Маълумки, давлат божи деганда, суд томонидан фуқаролик иш-ларининг юритилиши муноса-бати билан сарфланадиган ҳаражатлар учун олинадиган мажбурий тулов тушунилади. Давлат божи судларга даъ-

во аризалари, давлат органла-ри ва мансабдор шахслар-нинг хатти-ҳаракатлари усти-дан шикоятлар, алоҳида тар-тибда юритиладиган ишлар бўйича аризалар, судларнинг ҳал қилув қарорлари устидан апелляция, кассация тарти-бидаги шикоятлар ва назорат тартибидан протест келтириш, шунингдек, судлар томонидан ҳужжатларнинг нусхалари бе-рилгани учун қонун ҳужжатла-рида белгиланган тартибда ва миқдорда ундирилади. (Давоми тўртинчи бетда)

